

คู่บางกะเจ้า

ป่ากลางกรุง...ปอดแห่งมหานคร

วิถีชีวิตคนเมืองที่ต้องเร่งรีบ ตื่นเช้า ทำงานหนัก เจอปัญหาการติด มลภาวะเป็นพิษ สุขภาพเสื่อมโทรม ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ การมีสถานที่พักผ่อน พักใจ ชาร์จพลังงานให้ชีวิต ถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมดำเนินชีวิตในวันใหม่ๆ

ศูนย์การจัดการพื้นที่สีเขียวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือที่เรียกกันติดปากว่า “คู่บางกะเจ้า” ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอีกแห่ง ที่เป็นคำตอบของการแสวงหาความสุขให้ชีวิต

“คู่บางกะเจ้า” มีลักษณะเป็นเกาะล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะทางทอดยาวกว่า 15 กิโลเมตร เนื้อที่ราว 11,818 ไร่ คล้ายกระเพาะหมู อยู่ใกล้ปากอ่าวไทย ทำให้ที่นี่เสมือนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ เพราะมีระบบนิเวศ 3 น้ำ คือ น้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนผลไม้ และป่าธรรมชาติที่มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ อาทิ ต้นลำพู กรวย ปอทะเล ต้นตะเคียนทอง และไม่เฉพาะพรรณพืช ที่นี่ยังเป็นบ้านของนกนานาชนิด เช่น นกกินเปี้ยว นก

ตีทอง นกแซงแซว

สีเทา เป็นต้น

แต่ละวันมีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและชาวต่างชาติแวะเวียนไปปั่นจักรยาน พายเรือคายัค และเดินเล่นเพื่อดื่มด่ำบรรยากาศอันบริสุทธิ์ทำให้บางกะเจ้าเปรียบเสมือนแหล่งฟอกปอดทางธรรมชาติของคนเมือง

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. เล็งเห็นคุณค่าในการเพิ่มพื้นที่ป่าในเขตเมือง เพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีการปล่อยในปริมาณสูงตามความเจริญของชุมชนเมือง ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกรมป่าไม้ และคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำโครงการฟื้นฟูป่าเพื่อการเรียนรู้เชิงนิเวศสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระ

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีระยะดำเนินการ 8 ปี 2 ระยะ ระยะแรก ปี 2556-2558 เน้นฟื้นฟูและปลูกป่าเชิงนิเวศ 43 ไร่ ปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ทั้งเส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยาน และเส้นทางเพื่อผู้พิการ จัดทำป้ายสื่อความหมาย และนิทรรศการกลางแจ้ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศทางธรรมชาติแก่นักเรียน นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป ส่วนระยะที่ 2 ปี 2559-2563 เป็นการติดตามผลการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การบำรุงรักษาป่า และส่งเสริมการ

ท้องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งทุกกิจกรรมจะเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่

ปัจจุบันคนในชุมชนมีการรวมกลุ่มอนุรักษ์ฟื้นฟูป่า โดยตั้งเป็นเครือข่ายอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและลักษณะทางนิเวศในพื้นที่ 6 ตำบล ได้แก่ เครือข่าย ต.บางกะเจ้า บางกอบัว ทรงคนอง บางกระสอบ บางยอ และบางน้ำผึ้ง โดยทั้ง 6 เครือข่าย จะเชื่อมโยงการท่องเที่ยวถึงกัน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถขึ้นจักรยานเฟลิดเฟลิดกับธรรมชาติ เชื่อมโยงวัฒนธรรม และศิลปะของแต่ละพื้นที่

อย่างพื้นที่อนุรักษ์ป่าลำพู ที่ชาวชุมชนใน ต.บางกระสอบ รับผิดชอบ

รุจิเรข พลับจ่าง ประธานเครือข่ายอนุรักษ์ ต.บางกระสอบ เล่าว่า จะปลูกต้นลำพูและทำความสะอาดร่องสวนเพื่อให้มีน้ำไหลเวียน ผลลัพธ์ที่ได้ทำให้หิ้งห้อยจำนวนมากกลับมาอาศัยเหมือนในอดีต ปัจจุบันที่นี่เป็นหมู่บ้านหิ้งห้อย ที่ส่องสว่างระยิบระยับไปทั่วป่า โดยเฉพาะช่วงกลางคืนสวยงามมาก” รุจิเรขกล่าว และว่า คู่บางกะเจ้า คือบ้าน ถ้าคนในท้องถิ่นไม่รัก ไม่ดูแล คนอื่นจะรักที่นี่ได้อย่างไร

เชื่อแล้วว่า การจะรักษาและเพิ่มพื้นที่ “ป่าในเมือง” ได้อย่างยั่งยืน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยกันจริงๆ